

Institute for Macroeconomic
and Regional Studies

Makroiqtisodiy va hududiy tadqiqotlar instituti

2023
2024
2025

YANVAR
FEVRAL
MART

Faoliyatning
asosiy
ko'rsatkichlari

Mundarija

O'zbekistonda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda shaxsiy tomorqa xo'jaliklarining roli.....	2
Milliy qadriyatlarimizdan biri bo'lgan lafz va yalpi ichki mahsulotning o'sishi o'rtasidagi bog'liqlik.....	4
Shaharlarda xizmatlar sohasining rivojlanishi.....	5
O'zbekiston hududlari uchun istiqbolli eksport bozorlari	7
2023-yilning 4-choragida O'zbekiston bank tizimidagi raqobat darajasi.....	9
2024-yilning yanvar oyida Toshkent shahrida uy-joy uchun taklif etilgan ijara narxlari.....	11
Jismoniy va yuridik shaxslarga tegishli bo'lgan va qishloq xo'jaligi uchun mo'ljallanmagan yerlarni fuqarolik muomalasiga kiritish.....	12
O'zbekistonda 2018-2022 yillarda Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT) ning Barqaror rivojlanish maqsadlari (BRM) dan biri bo'yicha erishilgan natijalar	13
Milliy qadriyatlarimizdan biri bo'lgan silai rahm va aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot (YalM) o'rtasidagi bog'liqlik	14
2023-yilda aholining kambag'allik darajasi va unga ta'sir etgan omillar	15
O'zbekistonda yashirin iqtisodiyot ko'lami: baholash natijalari va uni qisqartirish bo'yicha takliflar	16
2023-yilda sanoat sohasida erishilgan o'sishning asosiy omillari.....	17

Bugun O'zbekistonda 5,5 milliondan ortiq oila o'z tomorqa xo'jaligiga ega. Ularning ixtiyorida 505 ming gektardan ortiq yer mavjud. 2024-yilning 1-yanvar holatiga ko'ra, dehqon va shaxsiy tomorqa xo'jaliklarida 12,8 million boshdan ortiq yirik shoxli qoramol (jami soniga nisbatan 90,8 foiz), 18,7 million bosh qo'y va echki (77,5 foiz) mavjud.

O'zbekistonda tomorqa xo'jaliklari MDH davlatlari, xususan, Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan solishtirganda muhim afzalliklarga ega. Iqlim sharoitining o'xshashligiga qaramasdan, tomorqa xo'jaliklarning rivojlanish darajasida tafovutni ko'rish mumkin.

MDH davlatlararo statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, O'zbekistonda mustaqil ravishda band bo'lish (shu jumladan tomorqa xo'jaliklari) tufayli olinadigan daromad ulushi 2022-yilda Qozog'istondagidan 4,2 barobar, Qirg'izistondagidan 2,4 barobar va Tojikistondagidan 1,7 barobar ko'p bo'lgan.

Tahlillar 2023-yilda yetishtirilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 63,1 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklarining hissasiga to'g'ri kelganini ko'rsatdi. Shundan dehqonchilik mahsulotlarining ulushi 37,9 foizni, chorvachilik mahsulotlarining ulushi esa 88,4 foizni tashkil etgan.

Yetishtirilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari tarkibida tomorqa xo'jaliklari ulushining eng yuqori darajasi Navoiy (72,0 foiz), Xorazm (68,3 foiz), Surxondaryo (67,1 foiz) va Toshkent (66,9 foiz) viloyatlarida kuzatilgan.

2023-yilda yetishtirilgan dehqonchilik mahsulotlari tahlili sabzavotlarning 59,9 foizi, kartoshkaning 69,9 foizi, poliz ekinlarining 39,8 foizi, meva va rezavorlarning 51,4 foizi, uzumning 52,4 foizi dehqon va tomorqa xo'jaliklarida yetishtirilganini ko'rsatdi.

Chorvachilik mahsulotlari bo'yicha esa yetishtirilgan go'shtning 84,9 foizi, sutning 92,8 foizi, tuxumning 57,9 foizi va junning 82,1 foizi ushbu xo'jaliklar hissasiga to'g'ri keldi.

Hududlar kesimida dehqon va tomorqa xo'jaliklarida go'sht yetishtirish bo'yicha eng yuqori ulush Qashqadaryo viloyati (94,8 foiz), Qoraqalpog'iston Respublikasi (94,6 foiz) va Jizzax viloyatida (94,3 foiz) kuzatildi. Mazkur toifadagi xo'jaliklarda sut ishlab chiqarish bo'yicha eng yuqori ulush Jizzax (96,4 foiz), Surxondaryo (96,1 foiz) va Qashqadaryo (96,0 foiz) viloyatlarida qayd etildi.

Mamlakatda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda dehqon va tomorqa xo'jaliklarining o'zni katta ekani inobatga olingan holda bu yo'nalishda davlatning qo'llab-quvvatlashi kuchaytirildi. Ayniqsa, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer uchastkalari koronavirus pandemiyasi davrida inqirozga qarshi iqtisodiy va ijtimoiy dasturlarga kiritildi.

"O'zbekiston – 2030" strategiyasida bundan keyin ham dehqon xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlash belgilangan. Shunga ko'ra, dehqonlarga sug'urta mukofotining 50 foizini subsidiyalash tizimini joriy etish, shuningdek, barcha subsidiyalarni "Agrosubsidiya" yagona platformasi orqali «bir qadam» tamoyili asosida berish rejalashtirilgan. Bunda aholi daromadlari va bandligini ta'minlash dehqon va shaxsiy tomorqa xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlashdagi eng muhim mezonlar bo'ladi. ■

O'ZBEKISTONDA SHAXSIY TOMORQA XO'JALIKLARINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI (2023-yil yakunlari bo'yicha)

Markaziy Osiyo mamlakatlarida mustaqil ravishda band bo'lishdan olingan daromadlar ulushi

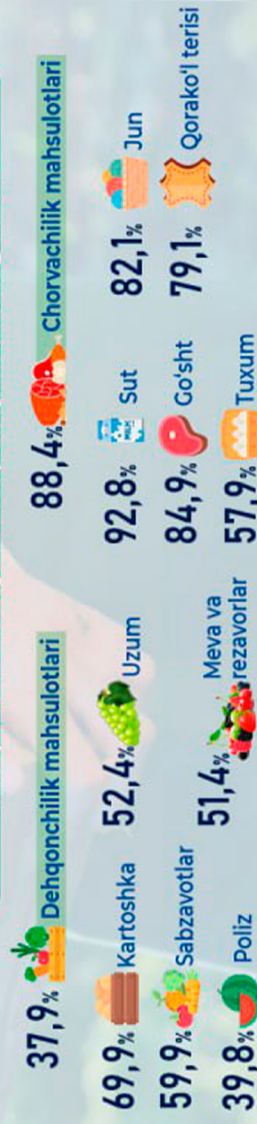
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda dehqon va shaxsiy tomorqa xo'jaliklarining ulushi (%)

Hudud nomi	Qishloq xo'jaligi mahsulotlari	Co'sht	Sut	Tuxum	Kartoshka	Sabzavotlar	Poliz
O'zbekiston Respublikasi	63,1	84,9	92,8	57,9	69,9	59,9	39,8
Qoraqalpog'iston Respublikasi	60,8	94,6	91,5	73,5	65,0	57,8	43,6
Andijon	62,8	81,8	91,8	75,8	65,6	58,4	24,0
Buxoro	63,8	85,9	91,6	48,0	77,9	61,0	53,0
Jizzax	66,4	94,3	96,4	48,1	60,5	52,7	30,4
Qashqadaryo	69,3	94,8	96,0	63,8	75,4	67,8	48,3
Navoiy	72,0	84,0	91,4	69,1	85,5	75,4	59,2
Namangan	57,1	79,3	93,1	33,2	65,9	59,4	61,1
Samarqand	57,7	77,0	90,3	47,2	57,6	55,7	55,7
Surxondaryo	67,1	91,3	96,1	42,7	89,0	67,2	59,0
Sirdaryo	50,4	88,9	88,5	67,1	82,5	51,1	25,1
Toshkent	66,9	71,6	90,9	65,4	78,5	78,2	59,3
Farg'ona	56,4	82,7	92,0	62,6	65,5	49,0	15,4
Xorazm	68,3	87,6	94,1	67,8	74,3	78,2	44,3

Chorva mollari va parrandalar bosh soni bo'yicha dehqon va shaxsiy tomorqa xo'jaliklari ulushi

Asosiy turdagi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda dehqon va shaxsiy tomorqa xo'jaliklarining ulushi

Har bir inson hayotida lafz shubhasiz muhim ahamiyatga ega. Chunki u boshqalarning sizga bo'lgan ishonchini oshiradigan, mustahkamlaydigan fazilatdir. Til bilan berilgan va'da insonning subutli yoki subutsiz ekanini belgilaydi. Agar u lafzida tursa, demak, unga tevarak atrofdagilarning ishonchi ortib boraveradi, aksincha bo'lsa, ishonchi yo'qoladi. Shu bois ham xalqimiz lafzi halollikni qadriyat sifatida ko'radi.

Dunyo tajribasiga e'tibor qiladigan bo'lsak, ko'plab taniqli firma va kompaniyalar lafzga mas'uliyat bilan yondashgani uchun ham muvaffaqiyatga erishgan, deb bermalol aytish mumkin.

Ijtimoiy omillarning iqtisodiy o'sishga ta'siri bir necha o'n yillar davomida iqtisodchilar tomonidan olib borilgan tadqiqotlar mavzusi bo'lib kelgan. Agar jamiyatda har bir fuqaro o'z so'ziga sodiq bo'lsa, bu nafaqat ular o'rtasidagi ishonchning oshishi, balki tadbirkorlik muhitining yaxshilanishi va iqtisodiy o'sishning ta'minlanishiga olib keladi.

Norvegiya ijtimoiy tadqiqotlar instituti professori Vollebekning fikriga ko'ra, shaxslarning bir-biriga bo'lgan ishonch darajasi va iqtisodiy o'sish dinamikasi o'rtasida ijobiy bog'liqlik mavjud. Masalan, jamiyatda ishonch darajasi qancha yuqori bo'lsa, aholi jon boshiga daromad ko'rsatkichi shuncha yaxshi bo'ladi.

Ushbu tahlilda ishonch ta'siri va YaIM o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash maqsadida 2000-2019 yillar oralig'ida Markaziy Osiyo (Qozog'iston, Qirg'iziston, Tojikiston, Turkmaniston, O'zbekiston) va Kavkaz mintaqalaridagi mamlakatlar (Armaniston, Ozarbayjon, Gruziya), shuningdek, Mo'g'liston uchun ma'lumotlardan foydalanildi.

Metodologiya. Ishonch darajasi ko'rsatkichining YaIMga ta'sirini baholash o'zgarmas effektli modeldan foydalanildi. Bunda qonun ustuvorligi indeksi (RoL) lafz uchun proksi o'zgaruvchi, shuningdek, yalpi kapitalni shakllantirish (Capital), savdo ochiqligi (Trade) va to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar (FDI) kabi omillar shartli o'zgaruvchilar sifatida qo'llanildi. Bu yerda qonun ustuvorligi, shartnomalarni bajarilishi, kelishuvlarni kuchga ega bo'lishi zahirida lafz qadriyati ustuvor bo'lganidan kelib chiqadi degan faraz yotibdi. Chunki bular hammasi o'zaro kelishuvning bir hosilalari.

Natijalar. Model natijalariga ko'ra, tahlil qilinayotgan davlatlarda qonun ustuvorligining 0,01 bandga oshishi YaIMni deyarli 0,7 foizga o'sishiga olib keladi. Modelning ishonchlilik testlari natijalariga ko'ra (6-jadvalga qarang) panellar o'zaro bog'liq, geteroskedastik va vaqt kesimida o'zaro bog'liqligi aniqlandi va shu sababdan hisob-kitoblar Driskoll-Krey standart xatoliklaridan foydalanilgan holda amalga oshirildi.

Amaliyotda qo'llash uchun:

Umuman: Qanday ishga qo'l urmang, halol bo'ling hamda so'zingizning ustidan chiqing. Agar va'da bersangiz, qanday noqulay vaziyat yuzaga kelsa ham uni bajarang. Agar va'dangizni bajarishga halaqit beradigan qandaydir kutilmagan holat yuzaga kelsa, bu haqida ochiq-oydin gaplashib oling. Ishda/universitetda/maktabda: Va'dangizni o'z vaqtida bajarishga harakat qiling, plagiatdan qoching va ilmiy izlanishlaringizda rostgo'y bo'ling. Hamkasblar yoki sinfdoshlar bilan munosabatlarda rostgo'y bo'ling va fikringizni ochiq-oydin bildiring.

Infratuzilma va kommunikatsiya imkoniyatlarining yuqori bo'lishi, korxonalar va aholining markazga intilishi tufayli shaharlar mamlakatda ko'rsatilgan xizmatlar hajmining katta qismini ta'minlaydi. Masalan, Buyuk Britaniya xizmat ko'rsatish sektori eksportining deyarli yarmi London hissasiga to'g'ri kelib, shaharning ulushi 2016-2021 yillar oralig'ida 38 foizdan 46 foizgacha oshgan.

O'zbekistonda 2023-yilda ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 470,3 trln. so'mni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilga nisbatan 113,7 foiz bo'ldi. Bunda respublika va viloyat bo'ysunuvidagi (32 ta) shaharlar jami ko'rsatilgan xizmatlarning 62,1 foizini (292,2 trln. so'm) ta'minlagan. Bu shaharlarda ko'rsatilgan xizmatlarning 66,1 foizi Toshkent shahri hissasiga to'g'ri keladi.

Aholi jon boshiga to'g'ri keladigan xizmatlar hajmi Toshkent (64,4 mln. so'm), Urganch (33,2 mln. so'm) va Navoiy (30,6 mln. so'm) shaharlarida eng yuqori qiymatlarni tashkil etgan bo'lsa, Quvasoy (5,6 mln. so'm), Xiva (6,7 mln. so'm), Shahrisabz (6,8 mln. so'm) va Kattaqo'rg'on (6,9 mln. so'm) shaharlari bu reytingda oxirgi o'rinlardan joy oladi.

Ta'kidlash lozimki, Toshkentning xizmatlar sohasidagi ulushi yildan-yilga ortib bormoqda. Mamlakatda ko'rsatilgan xizmatlar hajmida Toshkent shahrining ulushi 2019-yilgi 33,9 foiz (65,8 trln. so'm) dan 2023-yilda 41,1 foiz (193,2 trln. so'm) ga yetdi.

So'nggi 5 yillikda Xiva (2,4 barobar), Guliston (2,3 barobar), Toshkent, Jizzax va Navoiy shaharlari (har birida 2,2 barobar) xizmatlar hajmining o'sishi bo'yicha yetakchi bo'ldi. O'sishning eng past ko'rsatkichlari Ohangaron (1,3 barobar), Yangiyo'l (1,4 barobar), Bekobod, Yangiyer va Kattaqo'rg'on (har birida 1,5 barobar) shaharlarida kuzatildi.

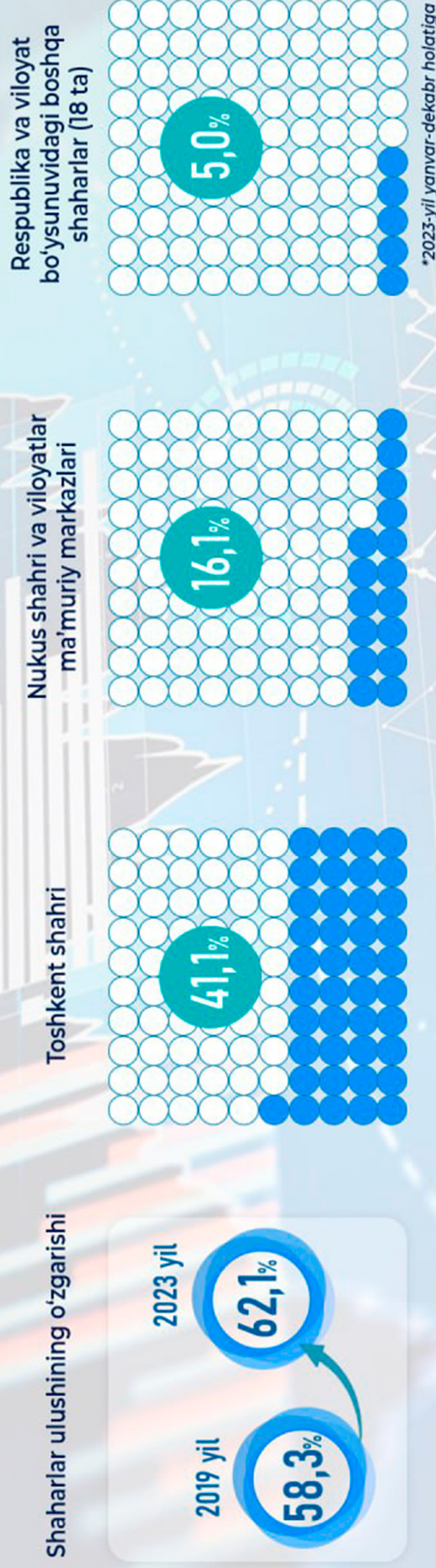
Shaharlarda ko'rsatilgan xizmatlar hajmi oshib borayotgan bo'lsa-da, Toshkentda xizmatlarning konsentratsiya darajasi ortib bormoqda. Buni shaharlarning sohadagi ulushining qisqarib borayotganida ko'rishimiz mumkin. Xizmatlar ulushining kamayishi markaziy shaharlarda (Nukus shahri va viloyatlarning ma'muriy markazlari) boshqalariga qaraganda ko'proq sezilgan. Jumladan, so'nggi 5 yillikda mamlakat bo'yicha jami xizmatlar hajmida markaziy shaharlarning ulushi 3,1 foiz bandga (19,2 foizdan 16,1 foizga) kamaygan bo'lsa, markaziy bo'lmagan shaharlarda 0,2 foiz bandga kamaygan (5,2 foizdan 5,0 foizga).

"Millionlik shaharlar"ga aylantirish maqsad qilingan Samarqand va Namangan shaharlarining mamlakatda ko'rsatilgan jami xizmatlardagi ulushi so'nggi 5 yillikda sezilarli o'zgarimagan bo'lsa-da, 2022-yilga nisbatan kichik kamayish kuzatilgan.

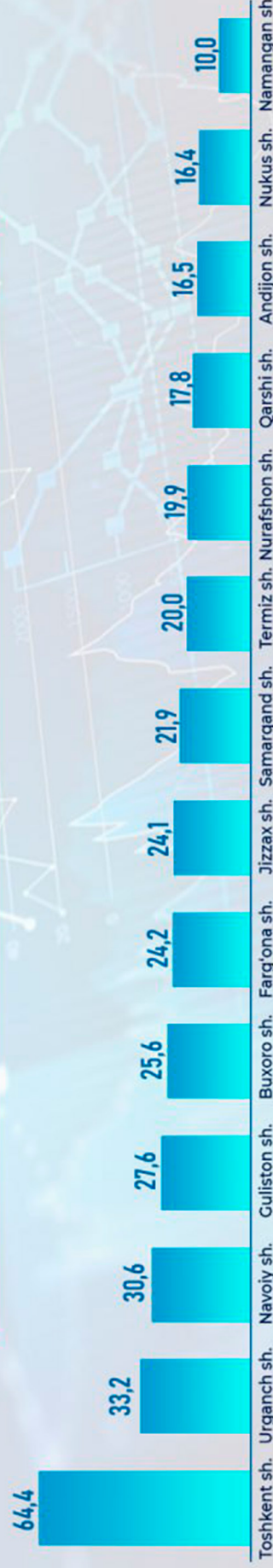
Zamonaviy shaharlarda xizmatlar sohasi iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i hisoblanadi. Shunday ekan, «O'zbekiston - 2030» strategiyasida maqsad qilingan urbanizatsiya darajasini 51 foizdan 60 foizga oshirishda shaharlarda xizmatlar sohasini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu esa, o'z navbatida, shaharlarda zamonaviy bozor xizmatlari, IT, ta'lim, tibbiyot, yuridik, san'at, turizm, mehmonxona va umumiy ovqatlanish hamda transport xizmatlarini rivojlantirishni talab etadi.

SHAHARLARDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISH HOLATI

Respublika bo'yicha ko'rsatilgan jami xizmatlarda shaharlaning ulushi*

Shaharlarda aholi jon boshiga to'g'ri keladigan xizmatlar hajmi (mln.so'm)

Manba: hisob-kitoblar O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi ma'lumotlari asosida oshirilgan

Meva-sabzavotlar hamda ulardan tayyorlangan turli xil qiyom va sharbatlar. 2023-yil 4-chorakda Malayziya, Saudiya Arabistoni, Singapur, Ispaniya, Hindiston, Tailand, Germaniya kabi mamlakatlarda meva-sabzavotlar hamda ulardan tayyorlangan turli xil qiyom va sharbatlarga bo'lgan talab yuqori bo'ldi.

Ushbu mahsulotlarni eksport qilish bo'yicha Farg'ona, Samarqand, Surxondaryo, Xorazm, Namangan, Qashqadaryo viloyatlari hamda Qoraqalpog'iston Respublikasi yaxshi imkoniyatga ega bo'lib, qayd etilgan mamlakatlarga eksportni doimiy ravishda yo'lga qo'yish mazkur hududlarning iqtisodiy ahvolini yaxshilashga xizmat qiladi. 2023-yilda jami \$1,1 mlrd. miqdorida sabzavotlar (\$563,4 mln.) va mevalar (\$547,6 mln.) eksport qilingan.

Ip-gazlama, kiyimlar, kimyoviy tola, gilam va teri mahsulotlari. Ushbu tovarlarga bo'lgan talab Hindiston, Indoneziya, Germaniya, Buyuk Britaniya, Fransiya, Niderlandiya, Yaponiya, BAA, AQSH davlatlarida yuqori ekanligi aniqlandi.

Ushbu tovarlarni eksport qilishda nisbiy ustunlikka ega bo'lgan Namangan, Andijon, Qashqadaryo, Surxondaryo, Samarqand, Xorazm, Buxoro viloyatlaridagi tadbirkorlar uchun mazkur bozorlarga chiqish imkoniyatlari mavjud.

2023-yilda O'zbekistonning to'qimachilik materiallari va mahsulotlari eksporti \$3,17 mlrd. ni tashkil etdi.

O'g'itlar, kimyoviy mahsulotlar. O'zbekiston ushbu mahsulotlarini ishlab chiqarishda ham nisbiy ustunlikka ega bo'lib, mazkur mahsulotlarga asosan Germaniya, Gretsiya, Gong Kong, Filippin, Singapur, AQSH, Yaponiya, BAA, Turkiya, Avstraliya, Buyuk Britaniya davlatlarida talab yuqori.

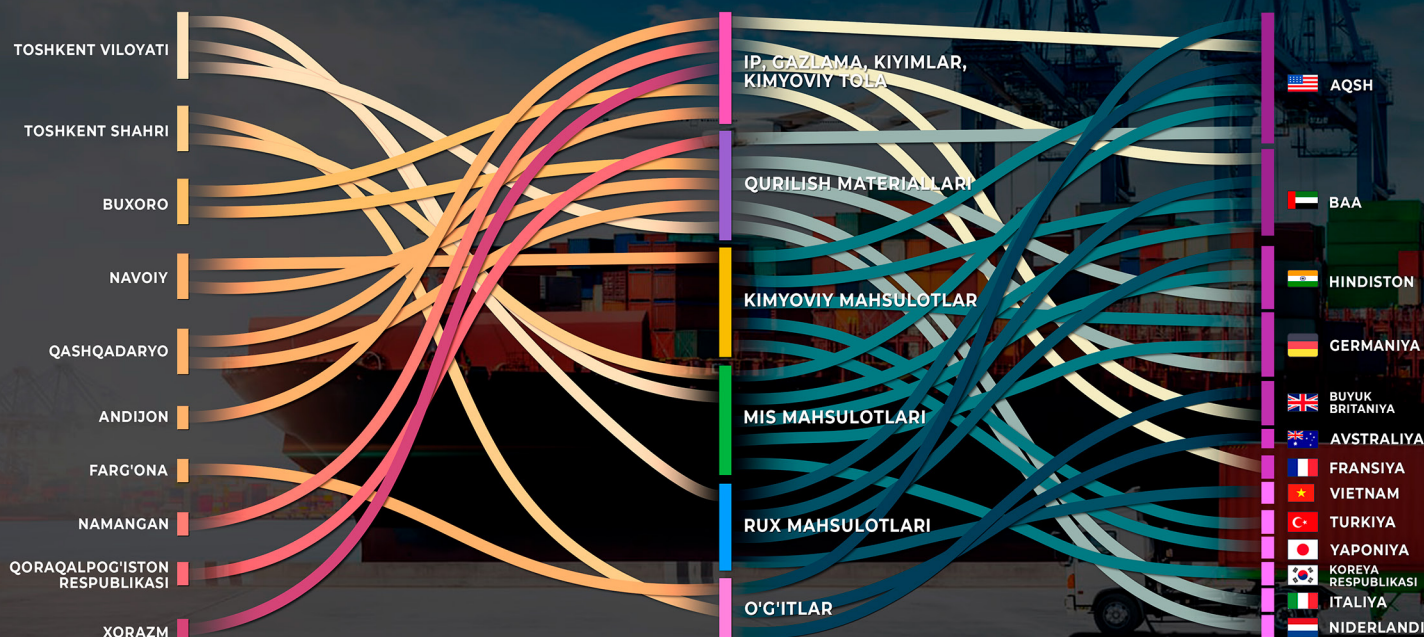
Farg'ona va Navoiy viloyatlari hamda Toshkent shahri tadbirkorlari ushbu mahsulotlarni nisbatan pastroq xarajatlar evaziga eksport qilishi mumkin. 2023-yilda o'g'itlar eksporti \$337 mln. tashkil qildi.

Qurilish materiallari, rux mahsulotlari va mis mahsulotlari. Hindiston, AQSH, Germaniya, Niderlandiya, Italiya, BAA, Koreya Respublikasi, Vetnam mamlakatlaridagi ko'pgina buyurtmachilarga qurilish materiallari, rux mahsulotlari va mis mahsulotlari zarur ekanligi aniqlandi.

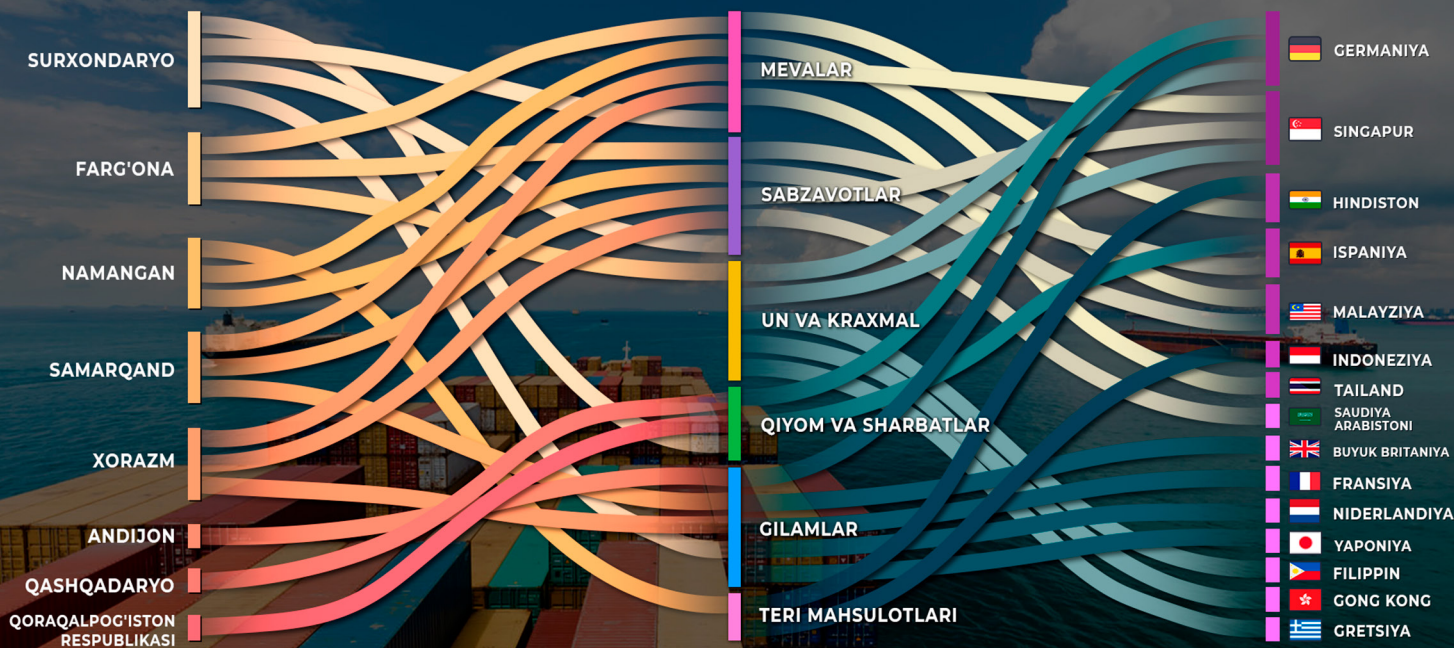
Hududiy RCA indeksiga ko'ra, ushbu mahsulotlarni eksport qilish Navoiy, Buxoro, Qashqadaryo, Toshkent viloyatlari, Toshkent shahri hamda Qoraqalpog'iston Respublikasida faoliyat olib boruvchi tadbirkorlarga tavsiya etiladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, hududlarda transport va eksport infratuzilmasining ushbu potensial bozorlarga chiqish uchun moslashtirilishi, eksportchi korxonalariga yaqindan konsultativ va moliyaviy ko'mak berilishi eksport ko'lamining oshishi, samaradorlikning yaxshilanishi, innovatsion faoliyatning jadallashishi, aholi turmush darajasining oshishiga xizmat qiladi.

O'ZBEKISTON HUDUDLARI UCHUN POTENSIAL EKSPORT BOZORLARI (1)

O'ZBEKISTON HUDUDLARI UCHUN POTENSIAL EKSPORT BOZORLARI (2)

Hisob-kitoblar iqtisodiyotda bozorning raqobat dinamikasini aniqlashda keng qo'llaniladigan HHI (Herfindal-Hirshman indeksi) konsentratsiya ko'rsatkichidan foydalangan holda amalga oshirildi.

Ma'lumot uchun: bozor HHI bo'yicha raqobat darajasiga ko'ra 3 guruhga bo'linadi: raqobat darajasi past, o'rtacha va yuqori. HHI 2500 dan 10000 gacha bo'lsa, raqobat darajasi past, HHI 1500 dan 2500 gacha bo'lsa, raqobat darajasi o'rtacha, HHI 1500 dan past bo'lsa, raqobat darajasi yuqori.

Aktivlar. 2023-yil yakunidagi holatga ko'ra, aktivlar bo'yicha hisoblangan HHI indeksi 2022-yilning mos davridagiga nisbatan 72 birlikka kamayib, 892 ni tashkil etdi. Ko'rsatkichning bunday qisqarishi tahlil qilinayotgan davr oralig'ida O'zbekiston bank tizimida raqobat darajasi yaxshilanib borayotganidan dalolat beradi.

2023-yilda tijorat banklarining jami aktivlari hajmi 17 foizga o'sib, 652 trln. so'mni tashkil qildi. 2023-yilda "Hayot bank", "Apeks bank", "Yangi bank" va "Smart bank" kabi banklar o'z faoliyatini boshladi va 2024-yilning 1-yanvar holatiga ko'ra, ushbu banklarning bank tizimi jami aktivlaridagi ulushi 0,22 foizga yetdi.

Shu bilan birga, 2023-yilning iyun oyida «Ipoteka bank» aksiyalarining 75 foizi Vengriyaning OTP banki tomonidan sotib olinishi tufayli xususiy banklar va chet el kapitali ishtirokidagi banklarning bank tizimi jami aktivlaridagi ulushi 2022-yil bilan solishtirganda 10 foiz punktiga o'sib, 32 foizga yetdi.

Ma'lumot uchun: 2020-2025 yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasida 2025-yilga borib, bank tizimi aktivlarining umumiy hajmida davlat ulushi bo'lmagan banklar ulushini 60 foizga yetkazish rejalashtirilgan.

Kreditlar. Kredit qo'yilmalari bo'yicha hisoblangan HHI 985 birlikni tashkil etdi va 2022-yil bilan taqqoslaganda 92 birlikka yaxshilandi.

Tijorat banklarining jami kreditlar qoldig'i 2024-yilning 1-yanvar holatiga ko'ra, 471,4 trln. so'm (YalMga nisbatan 44,1 foiz) ni tashkil etib, 2023-yilning boshidagiga nisbatan qariyb 1,2 barobar oshdi. Milliy valyutada ajratilgan kreditlar bo'yicha o'rtacha tortilgan nominal foiz stavkasi 2022-yil yakunidagi 22,3 foizdan 2023-yilda 24 foizgacha ko'tarilgan. Bunda kreditning real foiz stavkasi sezilarli darajada, ya'ni 10 foiz (22,3-12,3 foiz (inflyatsiya) dan 15,2 foiz (24-8,8 foiz) gacha ko'tarilgan.

2023-yilda jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar 2022-yildagiga nisbatan 47 foizga, yuridik shaxslarga berilgan kreditlar 12 foizga oshgan.

Depozitlar. Tahlil qilinayotgan davrda depozitlar bozori bo'yicha hisoblangan HHI 761 birlikdan 672 birlikka yaxshilandi. Ushbu davrda jami depozitlarning hajmi qariyb 25 trln. so'mga oshdi.

Milliy valyutadagi 1 yilgacha bo'lgan muddatli depozitlar bo'yicha o'rtacha tortilgan foiz stavkasi 2023-yil yakunlariga ko'ra, 18,4 foizni tashkil qilgan (2022-yilda 17,6 foiz).

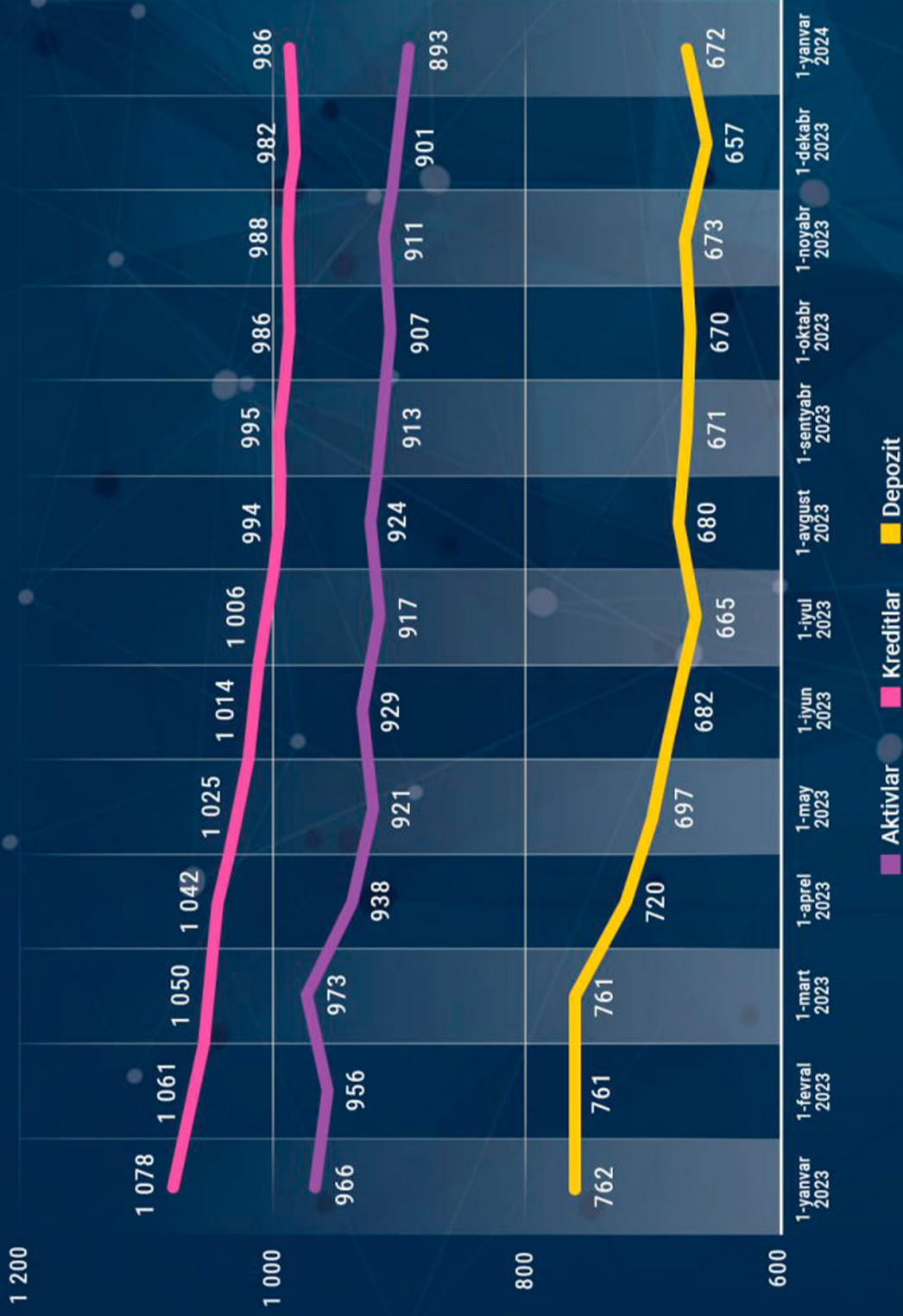
Xususiy banklar tomonidan jalb qilingan depozitlarning jami jalb qilingan depozitlardagi ulushi 2023-yilning 1-yanvardagi 37 foizdan yil yakuniga qadar 49 foizga oshgan.

Bundan tashqari, ushbu davrda davlat ulushi mavjud bo'lgan eng yirik 3 ta bank («O'zmilliybank», «O'zsanoatqurilishbank», «Asakabank») ning jami depozitlardagi ulushi 31 foizdan 25 foizgacha qisqargan.

Xulosa qilib aytganda, respublikamiz bank tizimidagi raqobat darajasining ijobiy tomonga o'zgarishini yil davomida bank bozoriga bir nechta yangi bankning kirib kelishi hamda mavjud xususiy banklarning bozordagi faolligi ortishi bilan izohlash mumkin. ■

HHI (Herfindahl – Hirschman indeksi)

2500 < HHI < 10000 past darajadagi raqobat
 1500 < HHI < 2500 o'rta darajadagi raqobat
 HHI < 1500 yuqori darajadagi raqobat

2024-yilning yanvar oyida Toshkent shahrida uy-joy uchun taklif etilgan ijara narxlar

o'qish vaqti
61 soniya

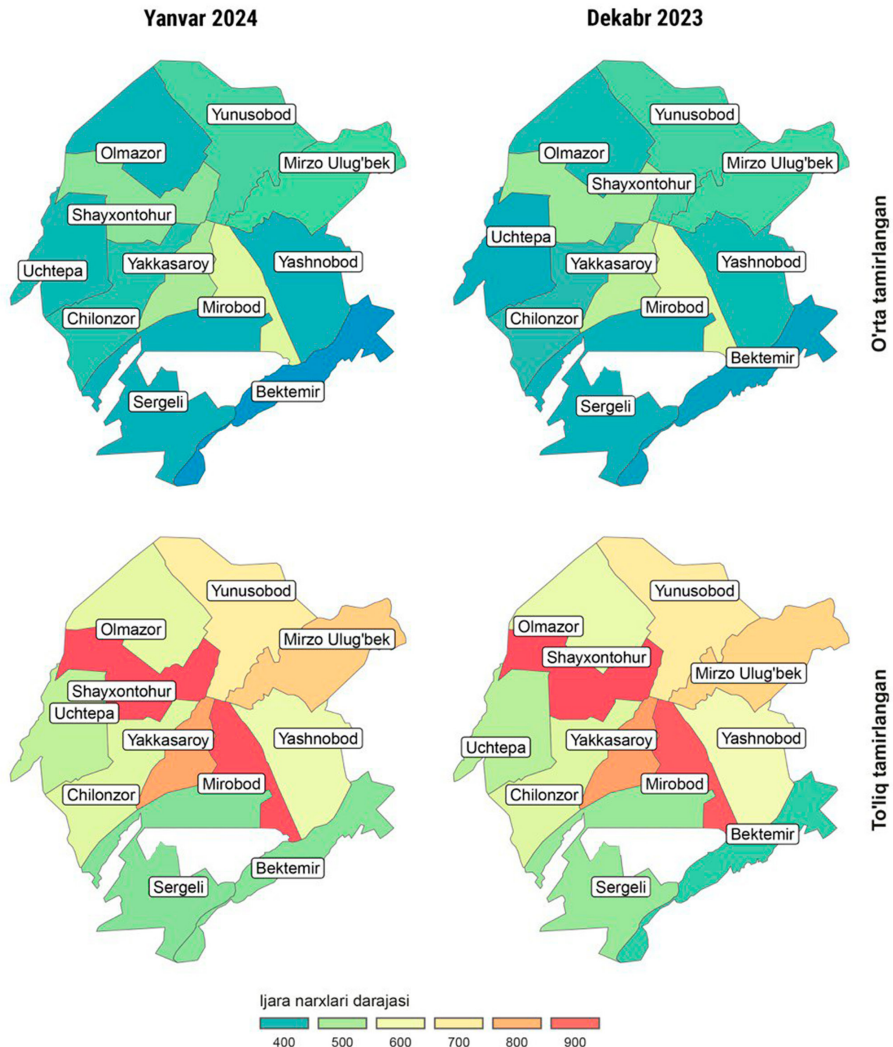
2024-yilning yanvar oyida 2023-yilning dekabr oyidagiga nisbatan Toshkent shahrida o'rtacha ta'mirlangan xonadonlarning ijara narxlarida o'rtacha 0,2% tushish hamda to'liq ta'mirlangan uy-joylarning ijara narxlarida 0,5% o'sish kuzatildi.

O'rtacha ta'mirlangan 1 xonali xonadonlar uchun taklif etilgan ijara narxlar 2023-yilning dekabr oyidagiga nisbatan o'rtacha 1,2% ga pasayib, 395 AQSH dollarini, 2 xonali xonadonlarning ijara narxlar 0,2% ga arzonlab (442 dollar)ni tashkil etgan, lekin shunday 3 xonali uylarning ijara narxlar 0,1%ga (516 dollar) hamda 4 xonali uylarning o'rtacha ijara narxlar 0,4% ga (597 dollar) oshgan.

Ma'lumot uchun: 2023-yilning noyabr oyidan 2024-yilning yanvar oyigacha o'rtacha ta'mirlangan 1 va 2 xonali uylar uchun o'rtacha ijara narxlar mos ravishda 1,5% (401 dollardan 395 dollarga) va 2,2%ga (452 dollardan 442 dollarga) tushib kelmoqda.

Yanvar oyida to'liq ta'mirlangan 1 xonali uylar uchun o'rtacha ijara narxlar 0.16%ga qimmatlab, 477 dollarni tashkil etgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2 xonali uylar uchun 0.2%ga (654 dollar), 3 xonali uylar uchun 1% (791 dollar) hamda 4 xonali uylar uchun 0.6% (915 dollar) ni tashkil etgan.

Ijara narxlar to'g'risidagi ma'lumotlar olx.uz platformasidan veb skreping (web scraping) usulida to'plandi. Bunda 2023-yilning dekabr oyi uchun 41.4 ming va 2024-yilning yanvar oyi chun 52.3 mingta ma'lumotdan foydalanildi. Ikkala davr uchun ham tahlil narxlar chegarasining yuqori va pastki 5% lik kvantillari chiqarib tashlangandan keyin amalga oshirilgan.

2022-2023 yillar davomida "Yerxususiyashtirish" AAT orqali yuridik va jismoniy shaxslar tomonidan jami 56 988 ta murojaat davlat xizmatlari markazi yoki yagona interaktiv davlat xizmatlari portaliga (my.gov.uz) o'ziga tegishli yer uchastkalarini xususiyashtirish uchun taqdim etilgan.

Xususiyashtirish borasidagi murojaatlar 2022-yilda 30 423 ta (jismoniy shaxslardan 29 339 ta (96,4 foiz), yuridik shaxslardan 1 084 ta (3,6 foiz)), 2023-yilda 26 565 ta (jismoniy shaxslardan 25 536 ta (94 foiz), yuridik shaxslardan 1 029 ta (6 foiz)) tashkil etgan.

"Yagona interaktiv davlat xizmatlari portalini" orqali 2022-yilda 21 888 ta, 2023-yilda 14 657 ta murojaat (jami – 36 545 ta (64,1 foiz)) yuborilgan bo'lsa, "Davlat xizmatlari markazi" orqali 2022-yilda 8 535 ta, 2023-yilda 11 908 ta murojaat (jami – 20 443 ta (35,9 foiz)) yuborilgan.

Tahlil natijasida 2022-2023 yillarda respublika bo'yicha yerlarni xususiyashtirish uchun eng ko'p murojlat qilgan hududlar aniqlandi. Bular: Xorazm (21,2 mingta), Toshkent (4,6 mingta), Qashqadaryo (4,4 mingta), Surxondaryo va Namangan viloyatlari (3,9 mingta) hamda Toshkent shahri (3,5 mingta).

2022-2023 yillarda vakolatli tashkilotlar tomonidan jami ko'rib chiqilgan 56 988 ta murojaatga qurilish bo'limlari 65,1 foiz ijobiy, 34,9 foiz salbiy, kadastr filiallari 44,7 foiz ijobiy, 55,3 foiz salbiy xulosa bergan. Natijada ijobiy xulosalar asosida yer uchastkalarini xususiyashtirishdan tegishli byudjet va jamg'armalarga jami 107,8 mlrd. so'm kelib tushgan.

Boshlang'ich hisob-kitoblarga ko'ra, respublikada shaharsozlik jihatidan xususiyashtirishga monelik qilmaydigan yerlarning xususiyashtirilishidan tegishli byudjet va jamg'armalarga qo'shimcha 6,63 trln. so'm mablag'ni yo'naltirish imkoniyati mavjud.

Yer auksion savdolarini yanada takomillashtirish uchun quyidagi takliflarni bildirish mumkin:

Targ'ibot va tashviqot ishlarini keng ko'lamda olib borish hamda aholining katta qismini qamrab olish uchun bu jarayonda tuman (shahar) hokim yordamchilarining ishtirokini kuchaytirish va bunda ijtimoiy tarmoqlardagi kanallardan samarali foydalanish lozim.

Yuridik va jismoniy shaxslar o'ziga tegishli yerlarni xususiyashtirib, ularni garovga qo'yish evaziga bank muassasalaridan kredit mablag'larini olish imkoniyatini yaratishi, buning uchun O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 2-avgustdagi 420-sonli qaroriga tegishli o'zgartishlar kiritilishi zarur. ■

Beshinchi maqsad bo'lgan «Gender tengligini ta'minlash va barcha xotin-qizlarning huquq va imkoniyatlarini kengaytirish» 9 ta vazifa va 10 ta ko'rsatkichni o'z ichiga oladi.

So'nggi yillarda O'zbekistonda gender tengligini ta'minlashga qaratilgan qator qonunlar qabul qilindi. Ular:

- "Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risida"gi qonun;
- "Xotin-qizlarni tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi qonun;
- "Fuqarolarning reproduktiv salomatligini saqlash to'g'risida"gi qonun;
- Oila kodeksiga kiritilgan o'zgarish va qo'shimchalar.

2030-yilgacha barcha sohalar va darajalarda ayollar va erkaklar o'rtasidagi tenglik tamoyilini joriy etishga nisbatan kompleks yondashuvni ko'zda tutuvchi O'zbekistonda gender tengligi strategiyasi va 2022-2026 yillarda mamlakat iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy hayotining barcha sohalarida xotin-qizlar faolligini oshirish milliy dasturi tasdiqlandi.

Natijada turli idoralarda ayollar egallab turgan o'rinlar ulushi ortdi, xususan:

- Oliy Majlis Qonunchilik palatasida ayol deputatlar ulushi 2018-yildagi 12,6 foizdan 2022-yilda 32,0 foizga, Oliy Majlis Senatida 20,0 foizdan 25,0 foizga oshdi;
- tahlil qilinayotgan davrda rahbar lavozimidagi ayollarning ulushi 27,0 foizdan 28,2 foizga oshdi.

2018-2022 yillarda bir qator ijobiy o'zgarishlar kuzatildi:

- 20-24 yosh oralig'idagi ayollar o'rtasida 18 yoshga to'lmasdan qonuniy va noqonuniy turmush qurgan ayollar ulushi 2018-yilda 2,85 foizni tashkil etgan bo'lsa, 2022-yilda 0,05 foizga kamaydi;
- 15-19 yosh oralig'idagi xotin-qizlar o'rtasida jinsiy munosabatlar, homiladorlikdan saqlovchi vositalar va reproduktiv salomatlikni saqlash xizmatlaridan foydalanish bo'yicha mustaqil qarorlarni qabul qiluvchilar (2021-2022 yillardagi MICS kuzatuv natijalari bo'yicha) 54,7 foizni tashkil qiladi;

- 25 va undan katta yoshdagi ayollarning oliy ta'lim darajasi (uy xo'jaliklari tanlanma kuzatuvlariga asosan va tegishli guruhlarga nisbatan) 2018-yildagi 12,7 foizdan 2022-yilda 13,8 foizga oshdi;

- ko'rib chiqilayotgan davrda erkaklar va ayollarning o'rtacha oylik ish haqi o'rasidagi farq 38,6 foizdan 34,0 foizga kamaydi;

- "Ayollar, biznes va qonun" global indeksida O'zbekistonning reytingi 6,2 ballga yaxshilanib, 2022-yilda (jami 100 balldan) 70,6 ballni tashkil etdi;

- Gender Data Compass tomonidan 2022-yilda e'lon qilingan gender ma'lumotlarining mavjudligi reytingida O'zbekiston dunyoda 185 ta mamlakat orasida 56-o'rinni, Markaziy Osiyoda esa 3-o'rinni egalladi. Open Data Watch ma'lumotlarining ochiqligi reytingida mamlakat Markaziy Osiyo davlatlari orasida 1-o'rinni va dunyoning 195 ta davlati orasida 30-o'rinni egalladi.

5-maqsadning bajarilishi "O'zbekiston-2030" strategiyasi maqsadlari bilan uzviy ravishda bog'liq bo'lib, unda mamlakatda gender tengligini ta'minlashga jiddiy e'tibor qaratilgan va quyidagi vazifalar belgilangan:

- xotin-qizlar bandligini ta'minlash, ular o'rtasida tadbirkorlikni rivojlantirish, kasb-hunarga o'qitish va o'zini o'zi band qilishida ko'maklashish; ayollarni tazyiq hamda zo'ravonlikning turli shakllaridan himoyalash;

- xorijiy mamlakatlarda mehnat faoliyatini amalga oshirish uchun chiqib ketgan xotin-qizlarning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish;

joylarda xotin-qizlar tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlarni sotishda ko'maklashish, ular o'rtasida tadbirkorlikni rivojlantirish. ■

Xalqimiz azaldan uzoq-yaqin qarindoshlar va do'stlar orasida o'zaro hurmat hamda ko'makka asoslangan mustahkam rishtalarni milliy qadriyat sifatida saqlab keladi. Bu silai rahmdir.

Silai rahm iqtisodiy jihatdan ham ahamiyatli. Masalan, uning xususiyatlaridan biri – altruizmni (o'z manfaatini ko'zlamagan holda boshqalarga ko'maklashish va beg'araz yordam berish) olib ko'raylik. Altruizmning iqtisodiy rivojlanishga ta'siri iqtisodchilar, psixologlar va sotsiologlar tomonidan o'rganilgan.

Iqtisodchilar altruizm, birinchi navbatda, adolat me'yorlari bilan bog'liq, deb ta'kidlasa, ijtimoiy psixologlar empatiyani altruistik xatti-harakatlarning asosiy omillaridan biri, deb biladi. Bundan tashqari, altruizm insonlar orasida bir-biriga mas'uliyat hissini oshirib, daromadlarning teng taqsimlanishi va o'zaro qo'llab-quvvatlashning yaxshilanishiga olib keladi.

Ushbu tadqiqotda silai rahmning YaIMdagi samaradorligini baholash uchun Jahon banki ma'lumotlaridan foydalanildi. Ular 2010–2019 yillarga oid bo'lib, 84 ta mamlakat, jumladan, O'zbekistonni ham o'z ichiga oladi.

Metodologiya. Tadqiqotda silai rahmning YaIMdagi samaradorligini baholash uchun proksi o'zgaruvchi sifatida xayriya indeksidan (InGivingIndex) foydalanildi. Shuningdek, tadqiqot natijalari yanada aniqroq bo'lishi uchun nazorat o'zgaruvchilari sifatida aholi soni (InPOP), urbanizatsiya darajasi (Urban in %) va to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarning YaIMga nisbati (% hisobida) (FDI) tanlab olindi.

Natijalar. Tasodifiy effektlar (random) modeli natijalariga ko'ra, mamlakatda xayriya indeksining 1 foizga ortishi aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulotning 0,2 foiz oshishiga olib keladi.

O'zbekistonda kambag'allik darajasini kamaytirishga qaratilgan aniq chora-tadbirlar natijasida o'tgan yilda ushbu ko'rsatkich 14,1 foizdan 11,0 foizgacha pasaydi. Bunday natijaga erishilishiga bir qator omillar ta'sir etgan.

Asosiy omillar sifatida quyidagilarni qayd etish lozim:

- 2023-yilda mamlakatimizda barqaror iqtisodiy o'sishga erishildi va u 2022-yildagiga nisbatan 6,0 foizni tashkil etdi. Bu davrda inflyatsiya darajasining oshishi nisbatan sekinlashdi (12,3 foizdan 8,8 foizgacha). Shundan kelib chiqib, aholining eng muhim oziq-ovqat mahsulotlariga nisbatan xarid qobiliyati oshishiga erishildi;
- aholining umumiy daromadlari 2023-yilda 2022-yildagiga nisbatan 115,0 foizga oshdi. Aholining umumiy daromadida mehnatdan olinadigan daromadlarning 61,6 foizdan 64,0 foizga o'sishi ham aholi kambag'allik darajasining pasayishiga ta'sir ko'rsatdi;
- tahlil davrida o'rtacha oylik ish haqi sezilarli darajada, ya'ni 2022-yildagiga nisbatan 117,2 foizga oshib, 4 551,4 ming so'mni tashkil etdi. Ushbu tendensiyani deyarli barcha hududlarda va sohalarda kuzatish mumkin. 2023-yilning 1-mayidan boshlab, mehnatga haq to'lashning eng kam miqdori 920 ming so'mdan 980 ming so'mga, 1-dekabrda boshlab esa 1 050 ming so'mga oshirildi. Umuman olganda, o'tgan yil mobaynida ish haqi, pensiya, stipendiya va nafaqalarning miqdori jami 14,0 foizga oshdi.

Kambag'allikni qisqartirishga bevosita ta'sir etgan omillar quyidagilardan iborat:

- kambag'allikni qisqartirishdagi eng muhim omil bu aholi bandlik darajasini oshirish, ishsizlikni qisqartirishdir. Shu nuqtayi nazardan, 2023-yilda 4,1 mln. kishining bandligi ta'minlandi. Buning 2,3 mln. nafari doimiy va mavsumiy ishlarga, 112,8 ming nafari haq to'lanadigan jamoat ishlariga jalb qilindi, 1,6 mln. nafari esa o'zini o'zi band qilish hisobiga ish bilan ta'minlandi;
- "20 ming tadbirkor 500 ming malakali mutaxassis" dasturi doirasida 6 745 ta tadbirkorlik subyekti bilan 455,0 ming kishining bandligini ta'minlash bo'yicha hamkorlik shartnomalari imzolandi;
- 472 mingta oilaviy tadbirkorlik loyahasiga 10 trln. so'm imtiyozli kredit va 73 ming nafar ishsiz fuqaroga 356 mlrd. so'm subsidiya ajratildi;
- kambag'allikni qisqartirish maqsadida mahallada faoliyat olib borayotgan hokim yordamchilari tavsiyasi bilan 241,3 ming nafar fuqaroga qishloq xo'jaligi bilan shug'ullanish uchun ijara asosida yer maydonlari ajratildi;
- kambag'al oilalarda yoshlar va xotin-qizlarni kasb-hunar hamda tadbirkorlik ko'nikmalariga o'rgatishga e'tibor yanada kuchaytirildi. Jumladan, o'tgan yilda 181 ming nafar ishsiz fuqaro kasb-hunarga o'qitildi va 183,8 mingta yangi tadbirkorlik subyekti tashkil etildi;
- "O'zbekiston-2030" strategiyasiga muvofiq, 2024-yilda kambag'allik darajasini 10,0 foizgacha tushirish rejalashtirilgan. ■

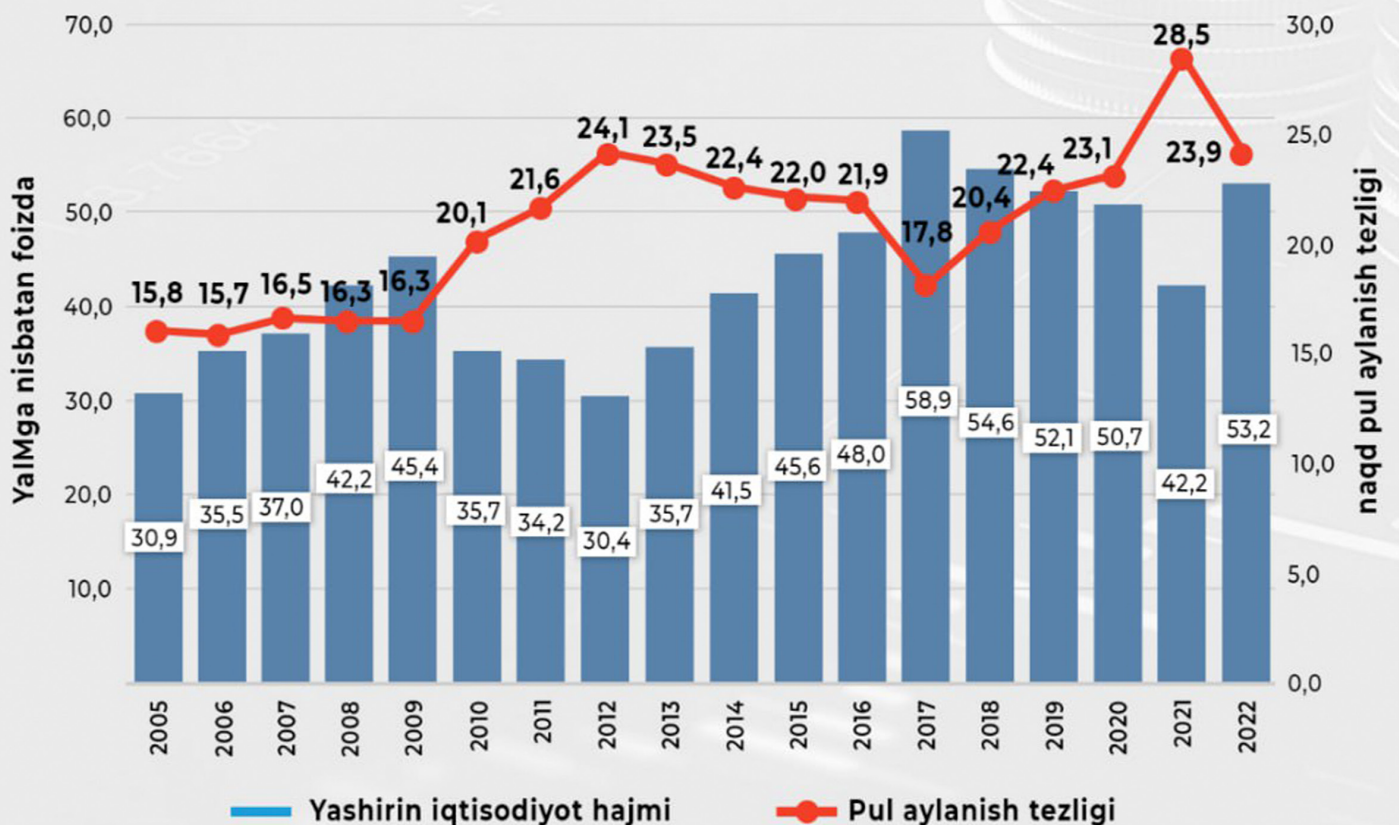

Mazkur tadqiqotda O'zbekistonda yashirin iqtisodiyotning hajmi Gutmanning monetar usuli yordamida iqtisodiyotdagi naqd pul hajmi hamda iqtisodiyotning dollarlashuv darajasini inobatga olgan holda baholangan.

Ma'lumot uchun: Gutmanning monetar usuli yashirin iqtisodiyotni baholashda naqd pul talabi yondashuvi hisoblanadi. Naqd pul usullari Kagan (1958), Gutman (1977) va Tanzi (1980, 1983) tomonidan ishlab chiqilgan.

Ushbu alohida yondashuv iqtisodchilar orasida bir nechta ko'rsatkichli bir nechta sabablar (MIMIC) usuli yoki elektr energiyasi iste'moli usuli kabi boshqa usullar bilan birgalikda qo'llanilib kelinadi.

Yashirin iqtisodiyot va naqd pul aylanish tezligi

2023-yil yakunlari bo'yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish 6 foizga oshdi va barcha muhim tarmoqlarda o'sish sur'atiga erishildi.

Sanoat sohasidagi o'sishning intensivligi 2022-yildagiga nisbatan 0,8 foiz punktiga yuqori bo'ldi. YaIM tarkibida sanoatning ulushi 26,1 foizni tashkil etdi va qo'shilgan qiymat hajmi bo'yicha xizmat ko'rsatish sohasidan so'ng ikkinchi o'rinni egalladi.

Sanoat sohasidagi o'sishning asosiy drayveri bo'lgan ishlab chiqarish sanoati tarkibiy o'zgarishlarning eng yaxshi sur'atini namoyish etdi. Mazkur tarmoqda mahsulot ishlab chiqarish 6,7 foiz oshdi va umuman, sanoat bo'yicha o'rtacha o'sish indeksidan 0,7 foiz punktiga yuqori bo'ldi. Bu esa tarmoqning sanoat tarkibidagi ulushini 84,4 foiz (1,2 foiz punkti) gacha oshirish imkonini berdi.

Ishlab chiqarish sanoatining jadal rivojlanishi asosida ishlab chiqarishning rivojlanishini ortda qoldiruvchi intilish yotadi. Buni neftni qayta ishlash (127,1 foiz), metallurgiya (106,4 foiz), qurilish materiallari sanoati (111,3 foiz) kabi tarmoqlarda ko'rish mumkin. Ularda o'sish sur'ati 2022-yildagiga nisbatan sezilarli darajada yuqori bo'ldi.

Sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarishdagi o'sishning yarmidan ortig'i (53,4 foiz) mashinasozlik mahsulotlari (107,4 foiz), to'qimachilik mahsulotlari va kiyim-kechaklar (107,2 foiz), salqin ichimliklar va tamaki mahsulotlari (105,9 foiz) ni ishlab chiqaruvchi korxonalar hisobiga ta'minlandi.

Garchi raqobatlashuvchi import hajmining ortishi tufayli o'sish intensivligi o'tgan davrdagi bilan taqqoslaganda biroz sekinlashgan bo'lsada, iste'mol mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmining ortishi (107,3 foiz) bilan bog'liq ijobiy o'zgarish sanoat rivojlanishidagi asosiy omillardan biri bo'ldi.

Hududlar reytingida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar hajmida iste'mol tovarlarining eng katta ulushi Andijon viloyati (umumiy hajmga nisbatan 27,3 foiz), Toshkent shahri (20,8 foiz), Toshkent viloyati (11,9 foiz) da qayd etildi.

Boshqa hududlarda iste'mol tovarlarini ishlab chaqirishda katta zaxiralar saqlanib qolmoqda.

Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar faoliyatining qiyosiy tahlili sanoat ishlab chiqarishida ularning ulushi Qoraqalpog'iston Respublikasi (51,1 foiz), Samarqand viloyati (42,3 foiz), Toshkent shahri (30,2 foiz), Farg'ona viloyati (25,4 foiz) da eng katta ekanligini ko'rsatdi. Bu ko'rsatkich boshqa hududlarda 5,7 foizdan 19,7 foizgacha oraliqni, umuman olganda esa sanoat bo'yicha 21,7 foizni tashkil etdi. Bu 2022-yildagiga nisbatan 3,3 foiz punktiga past.

Elektr ta'minotida ishlab chiqarishdagi sezilarli o'sish ko'rsatkichi (109,7 foiz) ga erishildi. Bu sanoat tarmoqlari orasidagi eng yaxshi ko'rsatkichlardan biri bo'ldi. Tog'-kon sanoatida o'sish sur'ati 101 foizni tashkil etdi. Tarmoq istiqboli foydali qazilmalarni qazib olish bo'yicha ustuvor loyihalarni amalga oshirish samaradorligi bilan belgilanadi.

Zarar va qolib ketgan to'lovlarning ortib borish sur'ati sekinlashishi tahlil etilayotgan davrning o'ziga xos jihatidir. Buning natijasida kreditlar bo'yicha qarzlarning qaytarilmaslik xavfi 2022-yildagiga nisbatan kamroq bo'ldi.

Tahlil etilayotgan davrning qiyinchiliklariga qaramasdan, korxonalar yangi energetik tariflarga asta-sekin moslashayapti. Mahsulotlarni ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish bo'yicha ko'rilgan chora-tadbirlar tufayli shunday imkoniyat paydo bo'lmoqda.

Joriy davrdagi chora-tadbirlar quyidagi maqsadlarga qaratilgan:

YaIM tarkibida sanoatdagi qo'shilgan qiymatning sezilarli darajada o'sishi uchun shart-sharoitlarni bundan keyin ham takomillashtirish; ichki va tashqi bozordagi o'rnini saqlab qolish maqsadida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning raqobatbardosh narxini ushlab turish uchun tannarxni kamaytirish; ■

O'zbekiston sanoatining rivojlanish sur'ati

2023-yil yakunlari

Sanoat ishlab chiqarishi **+6,0%**

Ishlab chiqarish sanoati **553,3 trln. so'm** **+6,7%** ↑

Tog'-kon sanoati **55,2 trln. so'm** **+1,0%** ↑

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash **44,2 trln. so'm** **+9,7%** ↑

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilitatsiya qilish **3,0 trln. so'm** **+1,0%** ↑

Neftni qayta ishlash sanoati **4,5%**

Ishlab chiqarish sanoatidagi ulushi

↑127,1%

Avtomobil benzini **106,0%**
Dizel yoqilg'isi **126,6%**
Moylash materiallari **128,3%**
Mazut **123,2%**
Neft bitumi **112,7%**

Mashinalar va transport uskunalarini

22,4%

↑107,4%

Qo'rg'oshinli akkumulyatorlar **123,5%**
Radiadorlar, shovqin so'ndirgichlar va chiqarish quvurlari **158,1%**
Avtomobil dvigatellari **119,4%**
Gildiraklar **121,8%**
Yengil avtomobillar **125,9%**

Yengil sanoat

17,4%

↑107,2%

Paxta tolasi **101,3%**
Paxta matosi **110,9%**
Trikotaj polotnolar **106,2%**
Xom ipak **2,1 marta**
Trikotaj yoki to'qilgan ustki kiyimlar **156,3%**

Metallurgiya sanoati

22,8%

↑106,4%

Temir yoki legirlanmagan po'latdan yasalgan sim chivichlar va sterjenlar **113,7%**
Alyuminiydan tayyorlangan simlar, trosalar va shnurlar **2,2 marta**
Temir yoki po'lat simdan tayyorlangan panjatalar va to'rlar **159,1**

Xorijiy kapitalga ega korxonalar ishlab chiqarilayotgan mahsulot hajmiga eng katta hissa qo'shgan hududlar

Hududiy hajmdagi ulushi (%)

Ishlab chiqarilayotgan mahsulot hajmida iste'mol tovarlarining eng katta ulushiga ega hududlar

INSTITUT JAMOASI

